

Tahterevallide demokrasi

MEHMET GÜN

20.05.2025 - 10:25
YAYINLANMA

20.05.2025 - 10:25
GÜNCELLEME

A⁻ A⁺

Önceden aklımızdan hayalimizden bile geçmeyen şeyler, son bir-iki yıl içinde gerçek olmaya başladı. Kimin ne amaçla başlattığını, ne planladığını, ne zaman, nasıl ve nerede duracağını bilmediğimiz gelişmelerin her biri, yüreğimizi ağzımıza getiriyor! Adeta bir tahterevalliye binmiş gibi, bir o yana bir bu yana savruluyoruz. Ne olduğunu ve nasıl olduğunu anlamadığımız gelişmeler karşısında, eski düzenin değişmekte olduğunu görüyor, ancak ne yöne gitmemiz gerektiğini bilemiyor, bir denge gelse de huzura kavuşsak diye dua ediyoruz.

Görünüşe göre demokrasimiz, birkaç kişinin dilediği gibi, tahterevalliye binmişçesine yalpalayıp geriye giderken, ülkemiz de hızla bir otokrasi batağına saplanıyor gibi. Ana muhalefet partisi CHP'nin cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu ile Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ ve HDP'nin eski eş genel başkanlarından Selahattin Demirtaş hapiste. Fakat Türkiye Cumhuriyeti'ne en uzun süre karşı gelen ve en büyük zararı veren terör örgütü ve müebbet hapse mahkûm lideri Abdullah Öcalan hapisten siyaset sahnesine çıkarak, ülkenin anayasasını, demokrasisini ve hukuk düzenini şekillendiriyor. Hatta, Öcalan'ın, maksimum görev süresi dolan, artık siyasetten çekilerek yenilere yer

açması, ülkede adalete, hukuk devletine, hukukun üstünlüğüne, bağımsız ve tarafsız yargı ile demokrasiye verdiği zararları telafi etmesi gereken Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın iktidarını uzunca bir süre daha sürdürmesinin önünü açması bekleniyor.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin, Ekim 2024'te, Meclis'in açılışında, o zamana kadar katı bir şekilde karşı olduğu, kapatılması için bastırdığı HDP'nin devamı DEM Parti'ye yakınlık, Öcalan'a siyasete girme ümidi ve yolu göstermiş olmasına, Öcalan'ın da Bahçeli'nin tavsiyesine uyarak PKK'yı feshetmesine şaşırmamak elde değil. Fakat yaşadığımız bu baş döndürücü gelişmeleri, içinde bulunduğumuz şartlara göre ve büyük resim içindeki yerlerini belirleyerek, dikkatlice tekrar tekrar gözden geçirerek değerlendirmek şart.

Ukrayna'yı Batı dünyasına kaybetmesi üzerine 2014'te Kırım'ı ilhak ederken Ukrayna'nın Azak Denizi'ni çevreleyen doğu bölgelerini işgal eden Rusya için Kafkasya'nın önceliği gerilemiş olmalı ki, Türkiye'nin ve İsrail'in de katkılarıyla Azerbaycan, Ermenistan'ın 30 yıl önce işgal ettiği Dağlık Karabağ'ı geri aldı. Hamas'ın onlarca kişiyi öldürüp rehin almasından sonra Gazze'de insanlık dışı bir soykırıma girişen İsrail'in, İran'ın kontrolündeki Hizbullah'ı Lübnan ve Suriye'den silmesini takiben İdlib'te palazlanan HTŞ'nin Esad'ı devirmesiyle Rusya ve İran, Suriye'deki nüfuzlarını Türkiye'ye ve müttefiklerine kaybetti. Böylece PKK da en büyük desteklerinden birini kaybetti.

Her ne kadar, anlaşmazsa bombalamakla tehdit etse de ABD, İran'a karşı girişeceği askeri harekatın Tayvan konusunda Çin'le çatışmaya ve daha büyük kayıplara yol açacağını görmüş olmalı ki onlarca yıldır süren Ortadoğu'da kukla bir Kürt devleti kurma hayalinden vazgeçmiş, yöreyi en yakın NATO müttefiki Türkiye'ye ve İsrail'e emanet etmiş olmalı. Onun için de Öcalan, sonunun geldiğini görerek PKK'yı kayıtsız şartsız feshetmeyi kabul etmiş olmalı. İşte bu şartlarda onlarca yıldır nifak sokulan Kürt kökenli vatandaşlarını kazanmak gayesiyle olmalı ki Türkiye, Güneydoğu'da, Kuzey Irak'ta ve Kuzey Suriye'de askeri olarak

yenmiş olduğu PKK'yla pazarlık yaparak anlaşmaya çalışıyor olmalı.

Bütün bunlara, Türkiye'nin Kafkaslar'dan Orta Asya'ya uzanan coğrafyadaki Türk kökenli devletlerle geliştirmekte olduğu ilişkileri, Libya, Katar, Somali, Sudan ve genel olarak Kuzey Afrika'daki açılımı, Türkiye ile Irak arasında akdedilen savunma, işbirliği ve ticaret anlaşmalarını, Avrupa'nın enerjide Rusya'dan bağımsızlığını ve Ortadoğu'daki enerji kaynakları ile ilişkisini, yükselmekte olan Uzakdođu ile ticaretini ve hızlı ticaret yolları fikirlerini ve projelerini de eklemek gerekir.

Fakat bu büyük resimde, Türkiye'nin hak ve menfaatleri, tek başına bütün devlet güçlerini elinde bulunduran Cumhurbaşkanı Erdoğan'a emanet; Erdoğan'ın kararları ise MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin desteğine muhtaç. Erdoğan'ın yeniden cumhurbaşkanı seçilme arzusu ise terör örgütü lideri Öcalan'a, siyaset alanında, yüzde 10 civarı oyu olan marjinal bir partinin hak ettiğinden çok daha fazla oyun imkanı veriyor. Oysa ülkemizin bekasını ve menfaatlerini yakından ilgilendiren bu şartlarda, Türkiye'nin güçlü ve dinamik olması, kişisel hırslardan etkilenmeyen, hızlı, etkili ve isabetli kararlar alması, her zaman olduğundan daha çok zorunlu.

O kadar karmaşık ve büyük işleri bir veya birkaç kişinin tek başına ve kapalı kapılar ardında alacağı kararlarla yönetmesi mümkün olmadığı gibi doğru olmadığı da ortada. Bunun gerektirdiği devasa ekip çalışmasının sadece istikrarlı çalışan, hukukun her daim ve herkese karşı üstün olduğu, denge ve denetleme mekanizmaları iyi işleyen bir demokrasi ile mümkün olabileceğini de herkes biliyor. Atatürk ve silah arkadaşlarının, sadece bir kurtuluş savaşı kazanarak değil, düşünce, bilim, eğitim, hukuk ve demokrasi alanında gerçekleştirdikleri dönüşümle de sağlanan birikimle yetişen nesillerin ve insan gücü stokunun bunu karşılamaya yeterli olduğu da ortada.

Fakat bunun farkında değilmiş gibi davranan, esas gayeleri gayrimeşru

menfaat elde etmek olan küçük bir lafazan kesim, demokratik ve laik hukuk devletini köreltmeye çabılıyor; devletimizi siyaseten yıpranmış, lider olarak yorulmuş kimselere mahsus imiş gibi göstererek hepimizi bir tahterevalliyeye binmeye zorluyor.

← ÖNCEKİ

SONRAKİ →

Mehmet Gün

Yazarın Diğer Yazıları

- > Ulemanın yöneticilere yamanması 06.05.2025
- > Türkiye'ye ne olacak? 22.04.2025
- > Ya demokrasi ya otokrasi 08.04.2025
- > Yargıda siyasallaşma fakirleştiriyor 25.03.2025
- > Avrupa, Türkiye, güvenlik ve hukuk 11.03.2025
- > Yargı ile terbiye etmek! 25.02.2025
- > Otoriter devlete doğru 11.02.2025
- > Yargıda reformculuk ve strateji oyunu 28.01.2025
- > Yargının Deli Dumrul'u 14.01.2025

Yazarlar

ATILLA KÖPRÜLÜOĞLU

ALTAN

MEHMET GÜN

Tahterevallide demokrasi